

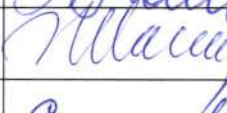
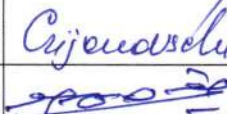
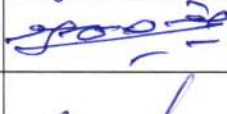
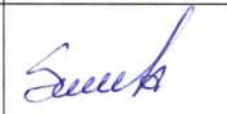
Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Institutul de Medicină Urgentă

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
DE SISTEM PRIVIND PREVENIREA,
EXAMINAREA ȘI RAPORTAREA
CAZURILOR DE HĂRȚUIRE SEXUALĂ**

CHIȘINĂU 2025

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Aprobat	Diana MANEA	Director IMSP IMU	14.04.2025	
1.2.	Verificat	Igor MAXIM	Vicedirector medical	11.04.2025	
1.3.	Verificat	Cristina CRÎJANOVSKI	Șef serviciu juridic	10.04.2025	
1.4.	Elaborat	Liviu VOVC	Șef. Secție Managementul Calității serviciilor medic.	08.04.2025	
1.5.	Elaborat	Ala SUMAN	Medic specialist din cadrul secției Managementul Calității serviciilor medicale	07.04.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
2.1.	Ediția 1	2025		
2.2.	Revizia 1	2030		

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1						
3.1.	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.3.	Aplicare	3	UPU	Șef	Leontii Boris		
3.4.	Aplicare	4	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîlețchi Serghei		
3.5.	Aplicare	5	Secția reanimare	Șef	Crivorucica Veceslav		
3.6.	Aplicare	6	Secția ATI nr.2	Șef	Boleac Diana		
3.7.	Aplicare	7	Secția Hemodializă	Șef	Negru-Mihalachi Rodica		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Aprobat	Diana MANEA	Director IMSP IMU	14.04.2025	
1.2.	Verificat	Igor MAXIM	Vicedirector medical	11.04.2025	
1.3.	Verificat	Cristina CRÎJANOVSKI	Șef serviciu juridic	10.04.2025	
1.4.	Elaborat	Liviu VOVC	Șef. Secție Managementul Calității serviciilor medic.	08.04.2025	
1.5.	Elaborat	Ala SUMAN	Medic specialist din cadrul secției Managementul Calității serviciilor medicale	07.04.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
2.1.	Ediția 1	2025		
2.2.	Revizia 1	2030		

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1						
3.1.	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.3.	Aplicare	3	UPU	Șef	Leontii Boris		
3.4.	Aplicare	4	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Șef	Cobilețchi Serghei		
3.5.	Aplicare	5	Secția reanimare	Șef	Crivorucica Veceslav		
3.6.	Aplicare	6	Secția ATI nr.2	Șef	Boleac Diana		
3.7.	Aplicare	7	Secția Hemodializă	Șef	Negru-Mihalachi Rodica		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă				Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă			
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală				Secția Managementul Calității serviciilor medicale			

3.8.	Aplicare	8	Secția ATI nr.2	Șef	Boleac Diana		
3.9.	Aplicare	9	Secția Hemodializă	Șef	Negru-Mihalachi Rodica		
3.10.	Aplicare	10	Departamentul Clinic chirurgie	Șef	Gafton Victor		
3.11.	Aplicare	11	Secția chirurgie nr.2	Șef	Zaharia Sergiu		
3.12.	Aplicare	12	Secția chirurgie nr.3	Șef	Vermeiuc Octavian		
3.13.	Aplicare	13	Secția chirurgie traume asociate	Șef	Gagauz Ion		
3.14.		14	Secția chirurgie toracică	Șef	Guțu Serghei		
3.15.	Aplicare	15	Secția chirurgie vasculară	Șef	Culiuc Vasile		
3.16.	Aplicare	16	Secția chirurgie OMF	Șef	Cebotari Mihail		
3.17.	Aplicare	17	Secția urologie	Șef	Axenti Alin		
3.18.	Aplicare	18	Secția ginecologie	Șef	Tihon Ludmila		
3.19.	Aplicare	19	Secția endoscopie	Șef	Dolghii Andrei		
3.20.	Aplicare	20	Blocul de operații	Șef	Galben Serghei		
3.21.	Aplicare	21	Secția sterilizare	Șef	Sorocianu D.		
3.22.	Aplicare	22	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Șef	Hîncota Dumitru		
3.23.	Aplicare	23	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Zelenschi Victor		
3.24.	Aplicare	24	Secția ortopedie și traumatologie nr.2	Șef	Croitor Petru		
3.25.	Aplicare	25	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Cemîrtan Veaceslav		
3.26.	Aplicare	26	Secția ortopedie nr.1	Șef	Tocarciuc Vitalie		
3.27.	Aplicare	27	Secția ortopedie nr.2	Șef	Chetaru Victor		
3.28.	Aplicare	28	Secția microchirurgie	Șef	Calistru Anatol		
3.29.	Aplicare	29	Secția chirurgia spinării	Șef	Ungurean Victor		
3.30.	Aplicare	30	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Șef	Andronachi Victor		
3.31.	Aplicare	31	Secția neurochirurgie	Șef			
3.32.	Aplicare	32	Secția oftalmologie	Șef	Chișca Veronica		
3.33.	Aplicare	33	Laboratorul medicină intervențională	Șef	Smolnițhii Roman		
3.34.	Aplicare	34	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Șef	Zota Eremei		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.35.	Aplicare	35	Secția boli interne	Șef	Grivenco Aliona		
3.36.	Aplicare	36	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Cernobrov Dumitru		
3.37.	Aplicare	37	Secția reabilitare medicală și medicină fizică	Șef	Samotiuc Elena		
3.38.	Aplicare	38	Departam. Clinic Radioimagnostică și Diagnostic de Lab.	Șef	Zagadailov Diana		
3.39.	Aplicare	39	Laboratorul Clinic Diagnostic	Șef	Chisacova Marina		
3.40.	Aplicare	40	Laboratorul Microbiologic	Șef	Caracuian Elena		

4. Scopul procedurii:

Prezenta procedura stabilește modul de prevenire, examinare și raportare a cazurilor de hărțuire sexuală și de încălcare a Codului de Etică și Deontologie la locul de munca și reglementează:

- **principiile care urmează a fi respectate;**
- **modalitățile de prevenire și examinare** a cazurilor de încălcare a Codului de Etică și Deontologie;
- **rolul și atribuțiile la înregistrarea, raportarea și examinarea** cazurilor de hărțuire sexuală și de încălcare a Codului de Etică și Deontologie;
- **măsuri de protecție a persoanei care a depus plângere** cu referire la fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie.

Prezența POS se aplică pentru cazurile de hărțuire sexuală și de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, care apar în procesul relațiilor și activității de muncă, în următoarele condiții:

1. în spațiile publice și private atunci când acestea constituie locul de muncă;
2. locurile în care angajații IMSP IMU, inclusiv care activează în baza de contract, altul decât contractul individual de muncă, care efectuează voluntariat, stagiul sau care sunt detașați petrec pauza de masă, se odihnesc, mănâncă sau folosesc grupurile sanitare, instalații pentru spălare și vestiarele;
3. pe durata delegărilor, deplasărilor, instruirilor, evenimentelor sau activităților în interes de serviciu;
4. prin intermediul comunicărilor legate de realizarea atribuțiilor de serviciu, inclusiv cele efectuate prin tehnologia informației și comunicațiilor;
5. spațiile de cazare puse la dispoziție în interes de serviciu;
6. alte cazuri similare.

5. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale:

5.1. Reglementări internaționale:

- Carta Europeană a Drepturilor Pacienților;
- Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 10 septembrie 1948;
- Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la 4 noiembrie 1950 la Roma;
- Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

5.2. Reglementări naționale:

- Constituția Republicii Moldova;
- Codul Muncii, aprobat prin Legea nr. 154-XV din 28.03.2003, cu modificările ulterioare; Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28.03.1995;
- Legea nr. 264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Legea nr.263 din 27.10.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului;
- Legea integrității nr.82 din 25.05.2017;
- Hotărârea Guvernului nr.192 din 24.03.2017 cu privire la aprobarea Codului deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului.

5.3. Reglementări interne:

- Organigrama IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Regulamentul de organizare și funcționare al IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.4 din 02.01.2025 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Secției de Management al Calității serviciilor medicale;
- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.32 din 21.01.2025 „Cu privire la aprobarea Codului de etică și deontologie profesională și instituirea Comitetului instituțional de Etică/Bioetică și aprobarea Regulamentului Comitetului de Etică.

6. Definiții ale termenilor utilizați în procedură. Abrevieri.

Nr.	Termenul	Definiție
1.	hărțuire sexuală	manifestare a unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane
2.	limbaj necorespunzător	expresii și adresări ce prezintă manieră umilitoare, degradantă și violență, ofensând demnitatea acestora
3.	gender	aspectul social al relațiilor, care se manifestă în toate sferile vieții
4.	reclamat	persoană impotriva căreia s-a formulat plângerea cu privire la săvârșirea unei fapte încălcare a Codului de Etică și Deontologie
5.	petiționar	persoană care se consideră victimă și sesizează printr-o plângere despre săvârșirea unei fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie impotriva sa.
6.	Integritatea profesională	Capacitatea angajatului de a-și exercita obligațiile și atribuțiile legale și profesionale în mod onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și corectitudine, precum și abilitatea de a-și realiza activitatea în mod imparțial și independent, fără a comite vre-un abuz, respectând interesul public, supremația Constituției Republicii Moldova și a legii.
7.	Respect	Angajatul IMSP IMU este obligat să aibă un comportament onorabil și politicos în relațiile cu persoanele, superiorii, colegii și subordonații, atât în exercitarea funcției, cât și în afara acesteia, precum și să respecte instituțiile statului, valorile sociale și normele deontologice;
8.	Umanismul	Apărarea, în mod prioritar, a persoanei ca valoare supremă a societății, a drepturilor și libertăților acesteia
9.	Intoleranța (toleranța zero) față de tortură, pedepse sau tratament inuman și degradant	Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante. Toleranța față de cei care vor admite în activitatea lor acte de tortură, tratament inuman sau degradant va fi „zero”.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

6.1. Abrevieri:

Abreviere	Termenul abreviat
IMSP IMU	Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Medicină Urgentă
POS	Procedură operațională de sistem
MS	Ministerul Sănătății

7. Descrierea procedurii (acțiuni):

7.1. Principiile generate promovate de prezentul Regulament sunt:

- a) **principiul egalității** - principiu ce prevede egalitatea între toți angajații, pacienții intemați, reprezentant legal al pacientului în ceea ce privește drepturile, oportunitățile și responsabilitățile în toate domeniile vieții;
- b) **principiul prevenirii tuturor situațiilor de încălcare a Codului Etic și Deontologic** – prin implementarea în regim prioritar a politicilor în domeniul prevenirii cazurilor de încălcare a Codului de Etică și Deontologie ;
- c) **principiul celerității** -prin reacționarea rapidă și promptă a subiecților responsabili la plângerile prin care sunt sesizate cazuri de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, precum și realizarea în cel mai scurt timp a tuturor acțiunilor necesare în vederea examinării circumstanțelor cazului pentru identificarea și sancționarea persoanelor care au comis sau admis fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie;
- d) **principiul protecție a datelor cu caracter personal** - prevede obligația respectării confidențialității informației și a normelor deontologice profesionale de către toate persoanele implicate în înregistrarea, examinarea și raportarea cazului;
- e) **Principiul contradictorii și egalității părților în dreptul procesual**
 - Părțile (petiționar și reclamat) de a-și formula, a argumenta și dovedi poziția în cadrul procesului de examinare a cazului;
 - Alege modalitățile și mijloacele de susținere, de sine stătător și independent de alte organe și persoane, precum și de a-și exprima opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cazul aflat în examinare;
 - Egalitatea părților în drepturile procedurale garantate prin lege și se asigură prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedural pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.
- f) **Principiul protecției victimelor și martorilor** - prevede protecția victimelor și martorilor, inclusiv împotriva acțiunilor de victimizare și a oricărui tratament negativ în legătura cu depunerea unei plângeri în care sunt invocate fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie.

7.2. Examinarea cazurilor de încălcare a Codului de Etică și Deontologie:

- 7.2.1. Examinarea cazurilor de hărțuire sexuală și de încălcare a Codului de Etică și Deontologie se desfășoară conform procedurii stabilite pentru examinarea plângerilor atribuite în competența Comitetului de Bioetică.
- 7.2.2. Examinarea cazului de hărțuire sexuală și de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, este confidențială. Acces la informațiile prezentate Comitetului de Bioetică au doar persoanele care au competențe în examinarea plângerilor privind hărțuirea sexuală, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament. Transmiterea informațiilor legate de examinarea plângerii altor persoane decât celor care au competențe stabilite atrage răspundere disciplinară și/sau altă formă de răspundere, în conformitate cu legislația în vigoare.
- 7.2.3. Concomitent cu inițierea procedurii de examinare a plângerii privind cazului de hărțuire sexuală și încălcarea Codului de Etică și Deontologie, secretarul Comitetului de Bioetică întocmește un dosar în format electronic și/sau pe suport de hârtie, care conține toate înscrisurile ce se referă la procedura respectivă. Dosarul v-a cuprinde, după caz:

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- ✓ Date/informații asupra cazului examinat;
- ✓ Date/informații rezultate din procesul de audiere a victimei;
- ✓ Date/informații rezultate din procesul de audiere a martorului;
- ✓ Date/informații rezultate din procesul de audiere a presupusului făptuitor;
- ✓ Propuneri și recomandări, în baza celor constatate.

7.2.4. Termenul de examinare a plângerii de încălcare a Codului de Etică și Deontologie este unul rezonabil, dar care nu poate depăși 30 de zile calendaristice. Din motive justificate legate de complexitatea cazului, termenul general de examinare poate fi prelungit cu cel mult 15 zile.

7.2.5. Dacă persoana față de care este formulată plângerea, la momentul examinării cazului de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, se află în concediu de odihnă, concediu de studii sau medical, Comitetul de Bioetică va dispune suspendarea examinării plângerii până la revenirea acesteia la serviciu.

7.2.6. Etapele examinării plângerii privind hărțuirea sexuală sunt consemnate în proces-verbal, este întocmit de secretarul Comitetului de Bioetică. Până la etapa de elaborare a propunerilor și recomandărilor cu privire la rezultatele examinării, părțile pot opta pentru soluționarea amiabilă a cazului, cu excepția cazului care constituie încălcare a Codului de Etică și Deontologie cu grad de infracțiune în sensul art. 173 Cod Penal.

7.2.7. În dependență de rezultatele examinării plângerii, Comitetul de Bioetică înaintează către organul căruia i se atribuie dreptul de angajare propuneri și recomandări cu privire la:

- a) Includerea într-un program de remediere comportamentală a persoanei care a săvârșit sau a admis fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, precum și monitorizarea sa pentru o perioadă decisă de către organul căruia i se atribuie dreptul de angajare;
- b) Sancționarea disciplinară a persoanei care a săvârșit fapte de hărțuire sexuală, în conformitate cu prevederile Codului Muncii;
- c) Inițierea în privința persoanei care a săvârșit fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie a procedurii de evaluare a activității în mod extraordinar;
- d) Delegarea la cursuri de instruire profesională, precum și, după caz, organizarea de cursuri.
- e) Încheierea cauzei, atunci când nu se confirmă pretinsul caz de hărțuire sexuală.

7.3. Modul de sesizare și înregistrare a cazuri de hărțuire sexuală.

7.3.1. Orice persoană (salariat sau pacient) are dreptul să reclame cazurile hărțuire sexuală și de încălcare a Codului de Etică și Deontologie la Comitetul de Etică/Bioetică, la Avocatul Poporului sau direct în instanțele de judecată, în modul prevăzut de lege.

7.3.2. Plângerea se depune, în formă electronică sau olografă, și trebuie să conțină următoarele elemente:

- a) Numele/prenumele și datele de contact ale persoanei care a formulat plângerea;
- b) Numele/prenumele ale pretinsului făptuitor sau alte date care pot contribui la identificarea acestuia, dacă sunt cunoscute;
- c) Descrierea comportamentului de încălcare a Codului de Etică și Deontologie care constituie obiectul plângerii, cu precizarea locului și timpului în care a avut loc fapta (dacă se cunoaște);
- d) Numele/prenumele și datele de contact ale martorilor (în cazul în care aceștia există);
- e) Probe sau acte/documente justificative (în cazul în care acestea există);
- f) Data depunerii plângerii;
- g) Semnătura persoanei care a formulat și depus plângerea.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- 7.3.3.** Plângerea cu referire la hărțuirea sexuală sau încălcarea Codului de Etică și Deontologie se înregistrează în Registrul de evidență a plângerilor pe cazurile de încălcare a Codului de Etică și Deontologie (Anexa 3), unde se indică:
- Data depunerii plângerii;
 - Numele/prenumele persoanei care a formulat plângerea, cu excepția plângerilor anonime și a cazurilor în care se solicită expres depersonalizarea datelor de identitate;
 - Numele/prenumele, funcția persoanei împotriva căreia a fost formulată plângerea;
 - Descrierea pretinsei fapte;
 - Măsuri de protecție solicitate/aplicate;
 - Decizia adoptată în urma examinării plângerii.
- 7.3.4.** După înregistrarea plângerii, se face un demers în adresa Comitetului de Bioetică, conform modelului stabilit în Anexa nr. 4. Plângerea cu privire la cazul de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, inclusive hărțuirea sexuală se aduce la cunoștința membrilor Comitetului de Bioetică cât de curând posibil, dar nu mai târziu de 72 de ore de la momentul înregistrării.
- 7.3.5.** Persoana care a formulat plângerea cu referire la hărțuirea sexuală și încălcarea Codului de Etică și Deontologie poate beneficia (la solicitare) de măsuri de protecție împotriva acțiunilor adverse. Măsurile de protecție pot fi aplicate din momentul înregistrării plângerii și până la primirea unei decizii definitive privind încălcarea Codului de Etică și Deontologie în cazul sesizat, prin:
- Schimbarea locului de muncă
 - Modificarea programului de lucru;
 - Modificarea fișei postului.
- 7.3.6.** Cererea prin care se solicită măsuri de protecție împotriva acțiunilor adverse se depune către Comitetul de Bioetică, care decide asupra înaintării propunerii respective organului căruia i se atribuie dreptul de angajare. Cererea prin care se solicită măsuri de protecție împotriva acțiunilor adverse se v-a examina în termen de 72 de ore de la primire.
- 7.3.7.** Dacă sesizarea este anonimă, persoana nu poate beneficia de măsurile de protecție prevăzute la pct. 7.3.5.
- 7.3.8.** Pe durata examinării plângerii privind fapta de încălcare a Codului de Etică și Deontologie, președintele Comitetului de Bioetică poate propune organului căruia i se atribuie dreptul de angajare suspendarea raporturilor de muncă în condițiile prevăzute de Codul Muncii sau una din următoarele măsuri:
- Schimbarea locului de muncă;
 - Modificarea programului de lucru;
 - Modificarea fișei postului;
 - Numirea unui mentor responsabil de activitatea acesteia.
- 7.4.** În cazul pornirii urmăririi penale în baza art. 173 CP, suspendarea provizorie din funcție se v-a aplica prin încheierea judecătorului de instrucție, la demersul procurorului, pe un termen de 6 luni, cu posibilitatea prelungirii termenului până la 24 de luni, în condițiile prevăzute la art. 200 alin. (2) Cod de procedură penală. Pentru motive care justifică existența riscului de împiedicare a desfășurării normale a urmăririi penale, prelungirea suspendării provizorii din funcție poate fi dispusă pentru o perioadă care nu poate depăși 48 de luni, calculate cumulativ în cursul urmăririi penale. Prelungirea se dispune prin încheierea judecătorului de instrucție, la demersul motivat al procurorului, pentru fiecare 6 luni. Încheierea judecătorului de instrucție prin care v-a fi aplicată sau prelungită suspendarea din funcție a persoanei învinuite de hărțuire sexuală se expediază în adresa organului căruia i se atribuie dreptul de angajare de către procuror sau grefa instanței de judecată.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

După expirarea termenului suspendării provizorii stabilit prin încheierea instanței de judecată, persoana revine la locul de muncă, dacă nu există o sentință prin care a fost privat de dreptul de a ocupa anumite funcții. În situația descrisă, președintele Comitetului de Bioetică poate propune conducătorului instituției, în funcție de circumstanțele specifice ale cazului și cu scopul de a asigura un mediu de muncă favorabil, aplicarea față de presupusul făptuitor a uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la pct. 7.3.8. de mai sus.

7.5. Persoana care a formulat o plângere privind hărțuirea sexuală și încălcarea Codului de Etică și Deontologie poate înainta către Comitetul de Bioetică o cerere motivată cu privire la menținerea măsurilor de protecție și după primirea unei decizii definitive în cazul sesizat.

8. Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

8.1. Pentru angajați.

8.1.1. Angajații/salariații IMSP IMU, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, au următoarele obligații:

- a) De a nu recurge la comportamente ce se încadrează în fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie care constituie infracțiune incriminată în art. 173 Cod Penal;
- b) De a nu admite și a nu tolera faptele de încălcare a Codului de Etică și Deontologie și/sau victimizare;
- c) De a sesiza despre cazurile de victimizare;
- d) De a reacționa în caz de victimizare;
- e) De a contribui la examinarea cauzelor și condițiilor ce au dus la comiterea faptelor de încălcare a Codului de Etică și Deontologie și/sau victimizare.

8.1.2. Exemple de conduită sau comportamente care constituie încălcare a Codului de Etică și Deontologie includ, dar nu se limitează la:

1. **Conduita fizică** - contact fizic necorespunzător, violență fizică (inclusiv agresiunea sexuală) sau stimulare pentru a solicita favoruri, dacă lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare;
2. **Conduita verbală** - expuneri privind aspectul, vârsta, viața privată a unei persoane, comentarii sexuale, glume de natură obscenă sau denigrante, avansuri sexuale, invitații nedorite pentru intimitate fizică, insulte legate de sexul persoanei sau alte caracteristici ale sale, trimiterea de mesaje umilitoare, degradante, prin telefon, email sau orice alte mijloace de comunicare, dacă lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare;
3. **Comportament nonverbal** - afișarea materialelor compromițătoare, dacă lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare.

8.1.3. Încălcarea Codului Deontologic al lucrătorului medical și Codului de Etică instituțional se incriminează administrativ sau penal în art. 173 Cod Penal și se realizează prin pretinderea unui act de orice natură, dacă prin aceasta se creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare, discriminatorie sau insultătoare pentru victimă, săvârșită profitând de starea de dependență a victimei sau prin amenințare, cu condiția ca fapta să nu întrunească elementele violului sau ale acțiunilor neconsimțite.

8.2. Atribuțiile subiecților responsabili de prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de încălcare a Codului de Etică și Deontologie:

8.2.1. Comitetul de Bioetică din cadrul IMSP IMU în procesul de examinare a cazurilor de încălcare a Codului de Etică și Deontologie are următoarele atribuții:

- a) Examinează plângerile cu referire la încălcarea Codului de Etică și Deontologie și constată încălcări sau neîncălcări ale prevederilor prezentului Regulament;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- b) Colectează informații și materiale relevante, inclusiv prin solicitarea de informații și audierea altor persoane care pot deține informații despre cazurile aflate în examinare;
- c) Înaintază conducătorului IMSP IMU propuneri privind sancționarea angajaților/salariaților din instituțiile medicale publice, care au admis încălcări ale prezentului Regulament, deciziile fiind luate de către organul căruia i se atribuie dreptul de angajare.

9. Anexe, înregistrări, arhivări:

Anexa nr.1: Clasificarea actelor după formele de manifestare, gradul de severitate.

Anexa nr.2: Model plângere.

Anexa nr.3: Registrul de evidență a plângerilor cu privire la cazurile de încălcare a Codului de Etică și Deontologie.

Anexa nr.4: Demers către Comitetul de bioetică.

10. Cuprins:

Numărul componentei în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborare	2
3	Lista responsabililor la care se difuzează ediția	3-4
4	Scopul	4
5		
6	Documente de referință	4-5
7	Definiții și prescurtări ale termenilor	5
8	Descrierea procedurii	6-8
9	Responsabilități și răspunderi în derularea activității	8
517	Anexe	9 (11-15)
18	Cuprins	10

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Anexa nr.1

CLASIFICAREA ACTELOR DE ÎNCALCARE A CODULUI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE DUPA FORMELE DE MANIFESTARE ȘI GRADUL DE SEVERITATE

Forme de manifestare	Grad de severitate		
	ușor	mediu	grav
1. Fizice			
mângaieri, îmbrățișări, atingeri ale corpului/hainelor		×	
atingeri într-o manieră sexuală, ciupituri, masaj		×	×
atingerea/frecarea aparent accidentală a unor părți ale corpului altei		×	×
expunere indecenta	×	×	×
blocarea trecerii, agresiune fizică		×	×
comportament criminal, inclusiv agresiune sexuală, urmărire			×
tentative de viol, viol etc.			×
2. Verbale			
comentarii nedorite despre viața privată sau sexuală a persoanei		×	
discutarea propriei vieți sexuale			
propuneri și avansuri sexuale directe		×	×
discuții explicit sexuale		×	×
remarci indiscrete	×	×	
folosirea de expresii și porecle cu conotații sexuale		×	
insinuari de natură sexuală		×	×
comentarii sugestive despre înfățișarea, corpul persoanei sau vestimentația acesteia		×	
comentarii sexuale și glume		×	×
emiterea de sunete cu caracter sexual, fluierături cu tentă sexuală		×	×
amenințări			×
insulte obscene		×	×
promisiuni în schimbul favorurilor sexuale		×	
răspândirea zvonurilor despre o persoană	×	×	
3. Nonverbale/posturale			
gesturi sexuale sugestive		×	
invadarea spațiului personal/intim al unei persoane prin apropierea nepermisa de acea persoană	×	×	
expunerea indecenta a unor părți ale corpului etc.		×	
4. Scrise/grafice			
trimiterea unor poze/desene cu tentă pornografică		×	
trimiterea de mesaje, mesaje telefonice, e-mailuri amenințătoare		×	×
afișarea de imagini grafice sexuale, postere sau fotografii			
comunicări ofensatoare	×	×	
5. Psiho-emotionale			
amenințări, constrângeri, abuz de autoritate prin condiționarea obținerii unor beneficii în plan profesional de acceptare a		×	×
obligarea subaltemilor să poarte îmbrăcăminte sumară la locul de			×
insistențe privind acceptarea unei invitații sau a începerii unei relații, urmărirea persoanei		×	×
sabotarea muncii unei persoane	×	×	
umilirea publică a persoanei		×	×
excluderea persoanei de la anumite activități	×	×	

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

6.Comportament conform functiei			
Asumarea unor prioritati pentru avantaj personal		×	
Depasirea atributiilor de serviciu conform fișei de post			×
Neindeplinirea atributiilor de serviciu conform fișei de post			
7.Comportament catre pacient sau reprezentantii legal! Ai acestora			
Lezarea drepturilor pacientului		×	
Nerespectarea protocolului clinic aprobat nefundat			×
Atitudine neprofesionista, denigratoare sau inumana			×

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Anexa nr. 2

PLANGERE

Subsemnata/Subsemnatul

_____ (nume, prenume)

deținând funcția de _____ în

cadrul _____
(funcției) (subdiviziunea)

date de contact: _____
(telefon, e-mail)

Informez despre următoarele: _____

(descrierea pretensei fapte de încălcare a Codului de Etică și Deontologie)

Reclamant _____

(nume, prenume, funcția deținută)

Martor _____

(nume, prenume, funcția deținută)

Probe **sau** **acte/documente** **justificative:**

Data: _____

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.01/08 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: POS privind prevenirea, examinarea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Anexa nr. 4

DEMERS
către Comitetul de bioetică

Prin prezentul, dna/dl _____ din cadrul
(nume, prenume)

_____ pretinzând că a fost
(subdiviziunea)

supusă/s unui tratament necorespunzător sau încălcare Codului de Etică și Deontologie în următoarele circumstanțe

s-a adresat cu o plângere către Comitetul de Etică
(Bioetică) _____

(nume, prenume)

pe data de _____, ora _____.

Persoana a fost informată, privire la drepturile sale, inclusiv de a depune plângere la Procuratură/poliție pe faptul dat.

Plângerea a fost înregistrată în Registrul de evidență a plângerilor cu privire la cazurile de încălcare a Codului de Etică și Deontologie cu nr. _____.

Responsabil Unitate Gender

semnatura